

ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561¹

กัมปนาท แก้วนพรัตน์²

จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งจะเห็นได้ว่า สมาชิกวุฒิสภาเป็นตัวแทนของประชาชนเหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภา ตามระบอบประชาธิปไตย ภายใต้กรอบกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขหลายประการ การเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้นย่อมถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ปัจจุบันในการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสมัคร ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก และกระบวนการเลือก ทั้งการกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้ได้มาซึ่งวุฒิสมาชิกตามกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ แตกต่างจากการในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งขัดหรือแย้งและไม่สอดคล้องตามหลักการพื้นฐานในการปกครองในระบบรัฐสภา ในฐานะที่ของประชาชน ผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้รับความไว้วางใจ เพื่อให้เข้ามาทำหน้าที่ทางรัฐสภา หลายประการ คือ ประการแรก ปัญหาที่เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ประการที่สอง ปัญหาที่เกี่ยวกับคณะกรรมการในการช่วยเหลือในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และประการที่สาม ปัญหาที่เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง จึงสมควรที่จะทำการศึกษาเพื่อมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเพื่อให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักการพื้นฐานในการปกครองระบบรัฐสภา ตามระบอบประชาธิปไตย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่มีการกำหนดให้บุคคลซึ่งเป็นข้าราชการ เข้ามาทำหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองโดยตำแหน่งย่อมขัดกับระบอบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่ไม่ได้มาจากตัวแทนของประชาชน อีกทั้งเป็นการลดทอนสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้ง บุคคลผู้ที่เป็นคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่มีความเป็นกลางในทางการเมืองหรือในการทำหน้าที่ในการเข้าช่วยเหลือ เนื่องจากทำให้ผู้ที่เป็นคณะกรรมการนั้นไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถเพราะในการจัดการ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สลิล สิริพิทุร

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แข่งขันคัดเลือกจะต้องเจอกับอิทธิพลของนักการเมืองและคอยหัวนเกรงว่าจะมีผลกระทบการทำงานในอนาคต

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ปัญหาที่หนึ่ง ปัญหาตามบทบัญญัติมาตรา 90 (1)(ก) แห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภาในวาระแรกตามบทเฉพาะกาลว่า ให้มีวุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 250 คน โดยมาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อคัดเลือกเหลือจำนวน 194 คน แล้วนำมารวมกับส่วนที่เหลืออีกจำนวน 6 คน ที่มาจากข้าราชการประจำในตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ก็จะได้จำนวน 250 คน ครบพอดี โดยจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 13 และตามมาตรา 14 มาใช้บังคับด้วย ซึ่งตามมาตรา 90 (1)(ก) ได้บัญญัติให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยให้มีการนำมารวมกับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน 6 คนที่เป็นข้าราชการประจำเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วยซึ่งโดยยกเลิกการเป็นข้าราชการประจำของตามมาตรา 14 (19) มาใช้บังคับ จึงเห็นได้ว่ามาตรา 90 (1)(ก) ดังกล่าว ได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสถานะภาพของบุคคลซึ่งเป็นข้าราชการนั้นจะต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับการเมือง และสถานะในการทำหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นข้าราชการการเมืองที่ เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย และต้องไม่อยู่ภายใต้อาณัติมอบหมายหรือภายใต้การครอบงำใด ๆ จากบุคคลอื่น สมาชิกวุฒิสภานั้นต้องจะปฏิบัติหน้าที่เป็นที่น่าเคารพนับถือตามที่ได้รับความไว้วางใจในฐานะตัวแทนของประชาชนมอบหมายให้เข้าทำหน้าที่ในรัฐสภา

ปัญหาที่สอง คือปัญหาตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ที่ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการช่วยเหลือในการเลือกผู้สมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือออกเป็น 3 ระดับประกอบไปด้วย คณะกรรมการระดับประเทศ ที่มีคณะกรรมการการเลือกคอยทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับประเทศ คณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีแบ่งย่อยออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ในกรณีต่างจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ส่วนของในกรุงเทพมหานครให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน โดยให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุพการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับ

เลือกในเขตจังหวัดนั้น จำนวน 2 คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็น กรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วยนายอำเภอ เป็นประธาน หัวหน้าส่วน ราชการประจำอำเภอ จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็น สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุพการี คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับ เลือกในเขตอำเภอนั้น จำนวน 2 คน เป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานหรือข้าราชการประจำอำเภอ ซึ่งผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการในการช่วยเหลือในแต่ละลำดับดังกล่าวเห็นถือได้ว่าเป็นกลไกหลักสำคัญประการ หนึ่งและเป็นด่านต้นแรกๆ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการทำหน้าที่ส่งเสริมสร้างหลักประกันความเป็นธรรมและ ความโปร่งใสให้กับประชาชนที่ทำหน้าที่พิจารณาถ่วงดุล ตรวจสอบคัดเลือกรับเลือกบุคคลให้ได้คนดีๆ สร้าง ความสุจริตในการทำหน้าที่ให้เป็นที่ไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม คณะกรรมการเพื่อในการช่วยเหลือดังกล่าว ต้องไม่กลัวต่ออิทธิพลๆ ต่อการคัดเลือกบุคคลผู้สมัครที่ทุจริตคอร์รัปชั่น และในการทำหน้าที่คัดเลือกรับเลือกคนดีๆ เข้าไปทำหน้าที่ของรัฐ แต่และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอาจใช้ อิทธิพลอำนาจหน้าที่เข้าไปแทรกแซงกดดันต่อหน่วยงานของระบบราชการที่มีขอบข่ายเชื่อมโยงกันทั่ว ประเทศเพื่อสร้างความได้เปรียบ เสียเปรียบให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือการใช้ดุลพินิจ เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่เป็นพวกพ้องของได้ ประกอบกับบริบทนิยามของคำว่าช่วยเหลือนั้นยังไม่ความ ชัดเจนว่าการกระทำในลักษณะดังเช่นใด บ้างว่าเป็นการช่วยเหลือ เช่น โฟสต์เฟสบุ๊ค การโพสต์ในกลุ่ม ไลน์ เป็นต้น

ปัญหาที่สามคือปัญหาบทบัญญัติมาตรา 90 (2) แห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ ที่ประกอบด้วย สมาชิกวุฒิสภาจำนวน 250 คน โดยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในชุดแรกนี้จะมีคณะกรรมการสรรหา สมาชิกวุฒิสภาขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการเลือกบุคคลผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้ได้จำนวน 194 คน แล้วให้นำมารวมกับผู้ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการ ทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน 6 คน ที่ได้ กำหนดให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง ก็จะได้ 250 คนพอดี ซึ่งมาตรา 90 (2) ดังกล่าวได้ยกเว้นมิให้ ข้าราชการเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งจึงเป็นการขัดต่อระบอบการปกครองในระบบรัฐสภาตามระบอบ ประชาธิปไตย เนื่องจากไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากประชาชน และเป็นการลดทอนสิทธิขั้นพื้นฐานต่อ การปกครองที่ไม่ให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมเข้าแข่งขันเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ปกครองด้วยฐานะที่เป็น เจ้าของอำนาจอธิปไตย ซึ่งรัฐธรรมนูญทุกฉบับให้มีการแบ่งแยกการใช้อำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่าย บริหาร และฝ่ายตุลาการ แต่ละฝ่ายออกจากกันเพื่อไม่ให้มีการรวมศูนย์อำนาจ แต่ต้องการให้มีการถ่วงดุล อำนาจซึ่งกันและกัน หากให้อำนาจองค์กรใดองค์กรหนึ่งมากกว่าส่วนหนึ่งล้วนอาจเป็นช่องทางให้เกิดการ ใช้อำนาจแบบเผด็จการได้ อีกทั้งหากวุฒิสภาที่ได้มาจากประชาชนเท่ากับว่าเสียงของประชาชนเป็นผู้

คัดเลือกลั่นกรองและแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ผู้เป็นเจ้าของประเทศที่จะมอบหมายความไว้วางใจในตัวแทนของตน และเจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาลผู้ปกครองในการใช้อำนาจปกครอง ภาพรวมของบทบาทของวุฒิสภาซึ่งจะพิจารณาควบคู่ไปกับความรู้และความน่าเชื่อถือศรัทธาของวุฒิสมาชิกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 กรณีเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน แนะนำ อำนาจความสะดวกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ โดยผู้ศึกษาขอเสนอแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุง ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

ควรแก้ไขมาตรา 90 (1)(ค) ตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ โดยให้ตัดส่วนที่เกี่ยวกับในการยกเว้นเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการของผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน 6 คน ซึ่งสามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาออกไปเพื่อให้มีความสอดคล้องหรือไม่ให้ขัดหรือแย้งกับความตามบทบัญญัติของมาตรา 14 (19) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคุณลักษณะต้องห้ามการเป็นข้าราชการ และเพื่อให้เป็นข้าราชการเป็นกลางไม่ควรมายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ ในการปฏิบัติราชการ หรือการกระทำโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ดังนั้น ควรแก้ไขบทบัญญัติมาตรา 90 (1)(ค) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561

แก้ไขจาก “(ค) คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการตามมาตรา 98 และให้คัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) ให้ได้จำนวนหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่คนรวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นสองร้อยห้าสิบคน”

เป็น “ให้ตัดข้อความรวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นสองร้อยห้าสิบคนออก”

2.2. ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน แนะนำ อำนาจความสะดวกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการเลือกตั้ง

ควรแก้ไขมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการให้มีคณะกรรมการ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน แนะนำ อำนวยความสะดวกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย

คณะกรรมการระดับประเทศ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับประเทศ คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วยกรณีต่างจังหวัดคือผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนกรุงเทพมหานครคือปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในเขตจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุญการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้น จำนวน 2 คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วยนายอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุญการี คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้น จำนวน 2 คน เป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานหรือข้าราชการประจำอำเภอซึ่งผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

แก้ไขจาก “(2) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับจังหวัดอื่น และปลัดกรุงเทพมหานครสำหรับกรุงเทพมหานครเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวนสามคน ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุญการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้น จำนวนสองคนเป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

(3) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบ นายอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ จำนวนสามคน ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุญการี คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้น จำนวนสองคนเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานหรือข้าราชการประจำอำเภอซึ่งผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

เป็น “ให้ผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560เป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกในแต่ละทุกระดับ และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ทรงคุณวุฒิในเขตจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุญการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็น

ผู้สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้น จำนวนสองคนเป็นกรรมการ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

3. ปัญหาเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง

ควรแก้ไขมาตรา 90 (2) แห่งพระราชบัญญัติประกอบฯ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งเพื่อให้มีความสอดคล้องกับระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มาจากประชาชน และไม่เป็นการลดทอนสิทธิขั้นพื้นฐานในการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอหน้าที่ปกครองประเทศด้วย และจะได้บุคคลที่มีความหลากหลายของแต่ละกลุ่มอาชีพทั่วประเทศ และเห็นยวร้ายหรือคานอำนาจกับสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดมาจากความไม่ไว้วางใจในการใช้อำนาจทางนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรที่อาจใช้อำนาจเผด็จการได้ด้วยการพิจารณายับยั้งร่างกฎหมายรัฐบาล

แก้ไขจาก “(2) และมีให้นำความในมาตรา 14 (19) มาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง”

เป็น “(2) ให้ตัดวิธีการการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งออกไปทั้งหมด”

เอกสารอ้างอิง

จุฑารัตน์ บางอีจันทร์. การเมืองสหรัฐอเมริกาอังกฤษและฝรั่งเศส. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

ดิเรก ชัยนาม. คำบรรยายกฎหมายรัฐธรรมนูญและเลือกตั้งพิสดาร. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492.

นันทวัฒน์ บรมานันท์ และคณะ. การปรับโครงสร้างของระบบรัฐสภา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2554.

ปัทมา สุปกัลลัง. การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชนในกระบวนการนิติบัญญัติ : บทเรียนจากการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2558.